گزارشی از پویانمایی کتابهای پرنده موریس لسمور

با سلام و تبریک فرارسیدن سال نو و آرزوی سلامت و سعادت برای همه عزیزان دست اندر کار مجله الکترونیکی کتابدار ۰.۲ امیدوارم مطلب ارائه شده درباره انیمیشن کتابهای پرنده آقای موریس لسمور مورد توجه و استفاده خوانندگان این مجله فرهنگی قرارگیرد. .ان شاا. و من ا التوفیق

علیرضا مختارپور(دبیرکل محترم نهاد کتابخانه های عمومی کشور)

کتاب‌های پرنده آقای موریس لسمور" اثری از ویلیام جویس، طراح و نویسنده کتاب‌های کودکان است. این پویانمایی در سال ۲۰۱۱ در آمریکا به نمایش درآمد و جایزه اسکار بهترین پویانمایی کوتاه ۲۰۱۲ را به خود اختصاص داد.

از ویژگی‌های فنی اثر این است که تمامی صحنه‌های این پویانمایی به صورت واقعی فیلم برداری شده، یعنی تمامی بخش‌های موجود ساخته و فیلم برداری شده است. تصویر با فضایی رنگی در بالکن یک هتل آغاز می‌شود. موریس در بالکن طبقه انتهای هتل نشسته، دفتری در دست دارد و اطرافش ده‌ها کتاب در حجم‌ها و رنگ‌های مختلف چیده شده است. در صفحه ای که در حال خواندن آن است، تصویر عروسکی فنری دیده می‌شود.

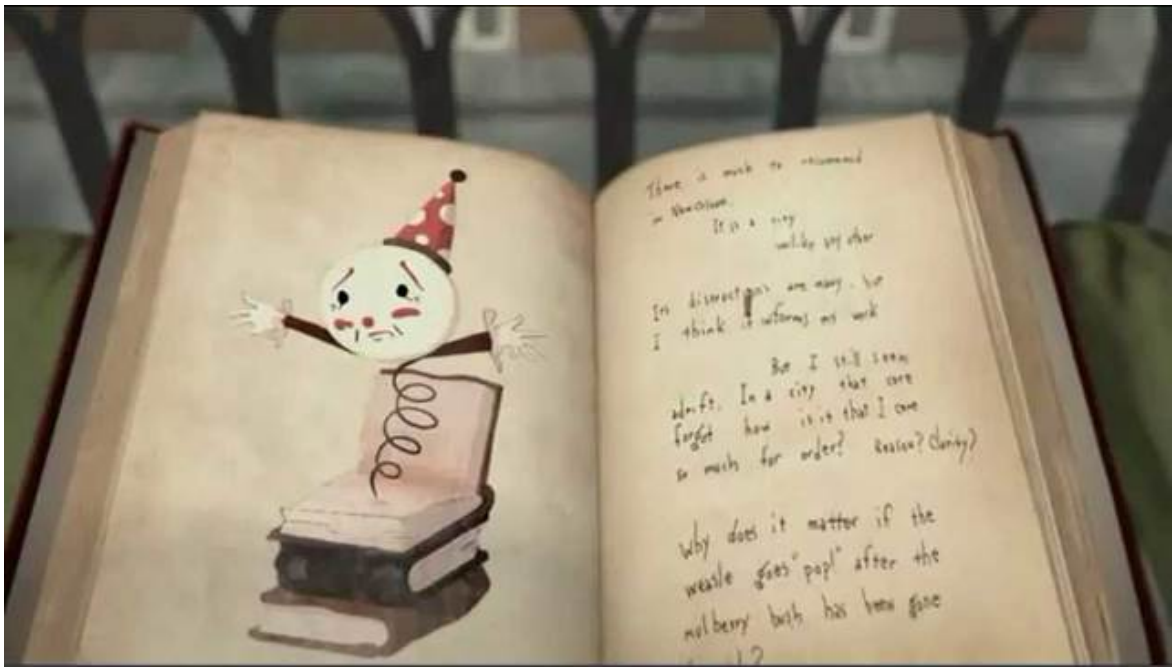

طوفان آغاز می‌شود. اولین نشانه حیات کتاب، در ترس موجود در صورت تصویر عروسک داخل کتاب نشان داده می شود. حروف بر اثر طوفان در حال از بین رفتن هستند؛ نشان هتل در اولین لحظات بر اثر طوفان از جا کنده می‌شود؛ حتی خانه‌ها هم کنده

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

می‌شوند؛ موریس به دنبال کتابش در طوفان حرکت می‌کند. سرانجام خانه موریس و دفترچه قرمز رنگش در یک گردباد فروکشیده می‌شود. طوفان که آرام می‌گیرد موریس از خانه‌ای بیرون می‌افتد؛ کلاه، عصا و دفترچه‌اش، که نشانه‌های هویتی او محسوب می‌شوند،کنار او فرود می‌آیند.

همه چیز سیاه و سفید

است اما موریس کمی رنگ دارد؛ سرفه می‌کند؛ حروف از دهانش بیرون می‌ریزد و دوباره بر اثر وزش نسیم حروف از صفحات می‌گریزند؛ حالا موریس هم رنگ خود را از دست داده، سیاه و سفید می‌شود. حرکت می‌کند؛ همه جا آوار است و مردم در پی وسایل خود. موریس پس از عبور از پلی ناگهان در آسمان کتاب‌هایی پرنده می‌بیند که با خود رنگ آورده اند؛ عبور دخترجوانی که با ریسمانی به دست با کتاب‌های پرنده به پرواز درآمده است، فضا را رنگین می‌کند. کتابی مثل شاهین، بر دست چپ دختر جوان نشسته است. حالا غیر از موریس محیط تماما رنگ گرفته. موریس سعی می‌کند کتابش را به هوا پرتاب کند، تا کتاب او نیز به جمع کتاب‌های در حال پرواز بپیوندد، اما موفق نمی شود.

دخترک

کتاب پرنده روی دستش را به سمت موریس روانه می‌کند و خود می‌رود؛ کتاب او پا دارد؛ و این نشانه دیگری از حیات کتاب در این انیمیشن است. کتاب او روی نرده می‌ایستد؛ کتاب باز است؛ در سمت راست، متن با حرف H شروع شده است و در

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

سمت چپ تصویری از یک موجود خیالی که پایی دارد و سری؛ به عبارت دیگر تخم مرغی است که پایی دارد. این تصویر آشناست؛ تصویر هامپتی دامپتی کتاب‌های لوریس کارول است و H حرف اول هامپتی دامپتی است، که در فارسی با اسم‌هایی همچون گرد و خپل، تپلی، و... ترجمه شده است.

«لوئیس کارول» نام مستعار «چارلز لاتریج داجسون»، مؤلف مشهور کتاب‌های ماجراهای آلیس در سرزمین عجایب و آنسوی آینه است. وی در ۲۷ ژانویه ۱۸۳۲ در انگلستان به دنیا آمد. پدرش کشیش بود. ۳ برادر و ۷ خواهر داشت و خودش بزرگترین پسر خانواده بود. لوئیس کلکسیونی از بیماری هایی چون صرع، آنفولانزا، لکنت زبان و... داشت اما زیبایی چهره وی همواره او را در هر جمعی پذیرفتنی می‌کرد. رشته اصلی تحصیلی وی ریاضیات بود، اما در کنار آن به مطالعه فلسفه و تاریخ باستان نیز پرداخت. در ۱۸۶۲ ماجراهای آلیس را شروع کرد و بعدها با تصویرسازی این کتاب به شهرت زیادی دست یافت. انتشارات مک میلان با تصویرسازی جدیدی این کتاب را منتشر کرد و این کتاب پس از یک دوره زمانی موقت در زمره کتاب‌های پرفروش و محبوب قرار گرفت. بعضی معتقدند تخیلات وی در کتاب‌های آنسوی آینه و آلیس در سرزمین عجایب ناشی از توهمات او به خاطر بیماری صرع است.
بازی با اصطلاحات و هم‌آمیزی کلمات از مهارت‌های ویژه لوئیس کارول در نویسندگی عنوان می شود. هامپتی دامپتی، شخصیت ساخته و پرداخته ذهن لوئیس کارول، اعجوبه بازی با اصطلاحات است. در بخشی از کتاب آلیس در سرزمین عجایب، آلیس خطاب به هامپتی دامپتی می‌گوید، منظور تو از افتخار چیست؛ و او پاسخ می‌دهد، منظور من از افتخار غلبه در مجادله است؛ وقتی من کلمه‌ای را به کار می‌برم آن کلمه دارای همان معنی است که من در نظر می‌گیرم نه کمتر نه بیشتر؛ آلیس می‌گوید، معنای این حرف این است که تو می‌توانی برای همه کلمات معانی جدیدی بتراشی؛ و او پاسخ می‌دهد، بله، اما مطلب این است که کدام یک از ما استاد هستیم، همین و بس.

با ورق خوردن صفحات کتاب تصویر هامپتی دامپتی متحرک شده و به موریس اشاره می‌کند که به سمتی حرکت کند. کتاب، موریس را به سمت ساختمانی هدایت می‌کند. قبل از ورود به ساختمان شاهد کتاب‌هایی هستیم که پرنده وار پرواز می‌کنند و وارد ساختمان می‌شوند. موریس وارد ساختمان می‌شود؛ اینجا یک کتابخانه است؛ کتاب‌هایی با پا روی زمین هستند و کتاب‌هایی هم مثل پرنده از این سو به آن سو می‌روند. بر روی دیوار تصویر آن دختر و دیگر کتابداران را می‌بینند؛ صدای پیانو می‌آید؛ هامپتی دامپتی در حال نواختن است. با آهنگ او موریس در میانه و کتاب‌ها در اطرافش به حرکت در می‌آیند و در خاتمه کتاب‌های دیگر او را تشویق می‌کنند. سپس می‌بینیم موریس در رختخوابش که کتاب است به خواب رفته و کتاب هامپتی دامپتی او را بیدار می‌کند و حتی برای بیدار کردنش به او ضربه می‌زند. تختخواب او را می‌بینیم که بر ستون‌ها و پایه‌هایی از کتاب بنا شده. موریس برای کتاب‌ها صبحانه درست می‌کند و صبحانه کتاب‌ها نیز حروف است. سپس کتاب‌ها شاد و رقصان برای لباس پوشیدن صف می‌کشند و موریس از کمد لباس روکش (کاور) کتاب بر تن آنان می‌کند و آنها به محیط بیرون از کتابخانه پر می‌کشند. صدای سوت کتاب کوچکی توجه موریس را به خود جلب می‌کند. کتاب کهنه و فرسوده‌ای در قفسه دیده می‌شود که حتی نای سر پا ایستادن ندارد. موریس می‌خواهد کتاب به دست‌های او بپرد. با پریدن، تمامی اوراق کتاب از هم جدا می‌شود و روی زمین می‌ریزد. در حالی که کتاب شدیدا رنجور و بیمار است، اتاق عمل برپا می شود. کتاب‌های دیگر نگران صحنه عمل را مشاهده می‌کنند. کتاب به دستگاه اکسیژن که کتاب دیگری است، متصل است. موریس با ذره بین در حال ترمیم کتاب است. صفحات را به هم می‌چسباند اما علائم حیاتی از کتاب دیده نمی‌شود.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

موریس در
می‌ماند؛ هامپتی دامپتی به او می‌فهماند که چه کند تا کتاب به زندگی برگردد. موریس می‌فهمد و شروع می‌کند به خواندن کتاب؛ با خواندن کتاب، کتاب نفس می‌کشد، حرکت می‌کند و به زندگی بر می‌گردد. حالا موریس به پرواز در جهان کلمات و سطور کتاب در می‌آید و در انوار کتاب سیر می‌کند؛ کتاب‌ها هم با او در گردشند. کتاب قدیمی هم حالا قدرت پرواز پیدا کرده به قفسه بر می‌گردد. شب می‌شود، موریس دفترش را بر می‌دارد و شروع به نوشتن می‌کند؛ همان دفتری که نوشته‌هایش را در طوفان از دست داده بود. صبح می‌شود؛ موریس زیر درختی در حال نوشتن است و از ارتباط لذت زندگی و ساختن نغمه ها می‌نویسد. روز بعد موریس در نقش کتابدار است روی نردبان کتابخانه به این سو و آن‌سو می‌رود و به یکی از اعضای کتابخانه، کتاب به امانت می‌دهد. زن دست کتاب را گرفته و کتاب مثل کودکی با او حرکت کرده، دور می شود. روزها می‌گذرد، موریس اعضای بیشتری در کتابخانه دارد و به آنها کتاب های مناسبی می‌دهد. کودکی کتاب را که باز می‌کند، نور کتاب بر چهره‌اش پیدا می‌شود و شادمان می‌شود.

موریس خاطرات دختری که او را به این کتابخانه راهنمایی کرد می‌نویسد و تصویری از او ترسیم می‌کند. زمان می‌گذرد. غروب است و موریس که حالا پیر شده با همراهی کتاب‌ها به کتابخانه بر می‌گردد و در انتهای دفتر خاطراتش کلمه "پایان" را می‌نویسد. هامپتی دامپتی با تصاویر متحرک او را تماشا می‌کند. همه کتاب‌ها موریس را مشایعت می‌کنند. او به سوی نور تابیده از خارج کتابخانه می‌رود. موریس در حال مرگ است و در آستانه کتابخانه همه کتاب‌ها به گرد او به پرواز در می‌آیند. بر اثر این حرکت کتاب‌ها، موریس جوان می‌شود و به پرواز در می‌آید درست شبیه به آن دختر کتابدار با طناب‌هایی متصل به کتاب‌هایی که مثل بادبادک در پروازند. موریس کتاب را برای هدایت فرد دیگری می‌فرستد. هامپتی دامپتی در آستانه کتابخانه به احترام موریس کلاه از سر بر می‌دارد. کتابی که موریس فرستاد، دختر جوانی را به کتابخانه آورده است. کتابدار جدید آمده و در آخرین تصویر، تصویر کتابداران قبلی را بر دیوار کتابخانه می‌بینیم.

کتاب به عنوان موجودی زنده ، یکی از ریشه‌ای و برجسته‌ترین مفاهیم این اثر است و اگر کتاب را موجودی زنده بپنداریم، باید بدانیم که نیاز به رسیدگی و توجه دارد. عامل حیاتی یک کتاب خوانده شدن است. کتاب زمانی زنده است که خوانده شود و همانطور که کتاب با خوانده شدن زنده می‌ماند، خواننده نیز با خواندن کتاب روشن می‌شود و کتاب بر او طلوع می‌کند. کتابدار نیز، با خواندن جوان می‌ماند و حیات ابدی می‌یابد نه با کارگزاری صرف؛ به عبارت دیگر هر کتابداری اولا و بالذات کتابخوان است و ثانیا و بالعرض متصدی خدمات کتابخانه ای و اطلاع رسانی. از مفاهیم دیگر قابل استنباط از این پویانمایی این است که همه مظاهر زندگی دنیوی فانی، گذرا و ناپایدار است اما آنچه به فهم، اندیشه، خرد و کتاب گره خورده است، مانا و جاودانه است. همچنین رابطه کتاب با آدمی دو طرفه است، کتاب انسان را هدایت می‌کند، او را از خواب بیدار می‌کند، متقابلا کتاب با خوانده شدن و کتابدار حیات و شادابی می‌یابد.

لینک دانلود انیمشن: The Fantastic Flying Books

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

نام انیمیشن: The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore

ژانر: انیمیشن

سال انتشار: ۲۰۱۱

مدت زمان: ۱۵ دقیقه

حجم: ۹۵ مگابایت

کیفیت: HDTV

خلاصه داستان: کتابهای پرنده آقای موریس روایت دنیایی است که در آن آدم‌ها عاشق کتاب‌ها هستند. دنیایی تخیلی که عناصری از رویدادها، اشخاص و فیلم‌های دیگر را به عاریت گرفته است و جالب است که در آن کتاب‌ها هم متقابلا لطف آدم‌ها را فراموش نمی‌کنند. کتاب ها، آقای موریس را به یک کتابخانه می برند، جایی که سایر کتاب های پرنده در آنجا زندگی میکنند. موریس هیچ انسانی را آنجا پیدا نمیکند، اما بر روی دیوار کتابخانه تابلوها و یادداشت هایی میبیند، که یکی از آنها تصویر آشنای زنی بود که او قبلاً وی را در شهری عجیب دیده بود...

نویسنده:نازنین مؤمن زاده

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	نازنین مؤمن زاده
عنوان مقاله:	گزارشی از پویانمایی کتابهای پرنده موریس لسمور
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۲
شماره مجله(Issue):	۱
سال(Year):	۱۳۹۵
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/3242

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.